

Eiropas
Komisija

Konverģences kritēriji, lai pievienotos eiro

Pašreizējā situācija dalībvalstīs, kas nav eirozonas dalībnieces

“Es nedomāju prasīt, lai dalībvalstis tūlīt pat ieviestu eiro. Pirms pievienošanās eiro, tām ir jāizpilda kritēriji. Šī prasība nemainīsies. Taču eiro pievienošanās atbalsta instrumentam būtu jāpalīdz tām valstīm, kuras vēlas pievienoties.”

Eiropas Komisijas priekšsēdētājs Žans Klods Junkers, 2017. gada 14. septembris

Kas ir konverģences kritēriji?

ES dalībvalstis par konverģences kritērijiem vienojās 1991. gadā Māstrihtas līgumā saistībā ar gatavošanos eiro ieviešanai, un tie ir definēti kā **piecu ekonomisku un juridisku rādītāju kopums**, kas izstrādāti, lai nodrošinātu ekonomisko konverģenci starp ieinteresētajām valstīm, kas nav eirozonas dalībnieces, un eirozonas valstīm. Šie kritēriji ietver cenu stabilitāti, stabilas un ilgtspējīgas valsts finanses, ilgtermiņa procentu likmi un valūtas maiņas kursa stabilitāti. Valūtas maiņas kursa stabilitāte ir pierādīta, ja attiecīgā dalībvalsts vismaz divus gadus bez lielām grūtībām ir piedalījies valūtas kursa mehānismā (VKM II). ES valstīm ir jāievēro šie juridiskie nosacījumi, lai ieviestu eiro. Konverģences ziņojumi tiek sagatavoti reizi divos gados vai, ja kāda dalībvalsts pauž īpašu lūgumu izvērtēt tās gatavību pievienoties eirozonai. Nākamais ziņojums ir gaidāms 2018. gada pavasarī. Visas ES dalībvalstis, eirozonas valstis un valstis, kas nav eirozonas dalībnieces, piedalās Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadā, kas ir arī līdzeklis, lai sasniegtu patiesu ekonomisko konverģenci.

Kuras ES valstis neizmanto eiro par savas valsts valūtu?

Bulgārija, Horvātija, Čehija, Dānija, Ungārija, Polija, Rumānija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste nav eirozonas dalībnieces. Uz divām valstīm, t. i., Apvienoto Karalisti un Dāniju, attiecas izņēmumi (pamatojoties uz 15. un 16. protokolu, kas pievienots ES līgumiem).

Nominālās konverģences rādītāji

(pamatojoties uz jaunākajiem pieejamajiem datiem)

	Inflācija* (2017. gada novembris) (%)	Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra	Budžeta bilance (2016. gads) (% no IKP)	Valsts parāds (2016. gads) (% no IKP)	Ilgtermiņa procentu likmes** (2017. gada novembris) (%)	Valūtas kursa mehānisms (VKM II)	Valstu centrālās bankas tiesību akti / juridiskā atbilstība
Atsauces vērtība			-3,0 %	60,0 %		2 gadi	
Eirozona	1,5		-1,5	91,1	1,1		
Bulgārija	1,0	Nav	0,0	29,0	1,7	Nav	Nav
Horvātija	1,3	Nav	-0,9	82,9	2,8	Nav	Ir
Čehija	2,4	Nav	0,7	36,8	0,9	Nav	Nav
Ungārija	2,4	Nav	-1,9	73,9	3,1	Nav	Nav
Polija	1,6	Nav	-2,5	54,1	3,4	Nav	Nav
Rumānija	0,9	Nav	-3,0	37,6	3,9	Nav	Nav
Zviedrija	1,9	Nav	1,1	42,2	0,6	Nav	Nav

* Gada vidējais inflācijas līmenis līdz 2017. gada novembrim. Kritērijs: nedrīkst vairāk kā par 1,5 procentu punktiem pārsniegt triju dalībvalstu labāko vidējo rādītāju.

** Gada vidējā ilgtermiņa procentu likme līdz 2017. gada novembrim. Kritērijs: nedrīkst vairāk kā par 2 procentu punktiem pārsniegt triju dalībvalstu labāko vidējo rādītāju cenu stabilitātes ziņā.

Kādas ir priekšrocības, pievienojoties eirozonai?

Eirozonai ir daudz priekšrocību, kuras ir jūtamas dažādos līmeņos, sākot no atsevišķiem cilvēkiem un uzņēmumiem un beidzot ar ekonomiku kopumā. Tās ietver lielāku izvēli un stabilas cenas patērētājiem un iedzīvotājiem, lielāku drošību un vairāk iespēju uzņēmumiem un tirgiem, pateicoties lielākai ekonomikas stabilitātei un izaugsmei, integrētākus finanšu tirgus un spēcīgāku ES līdzdalību pasaules ekonomikā, kā arī reālu Eiropas identitātes simbolu.

Pievienšanās eirozonai priekšrocības ir arī plaši aprakstītas 2017. gada 31. maija **Pārdomu dokumentā par ekonomiskās un monetārās savienības padziļināšanu**.

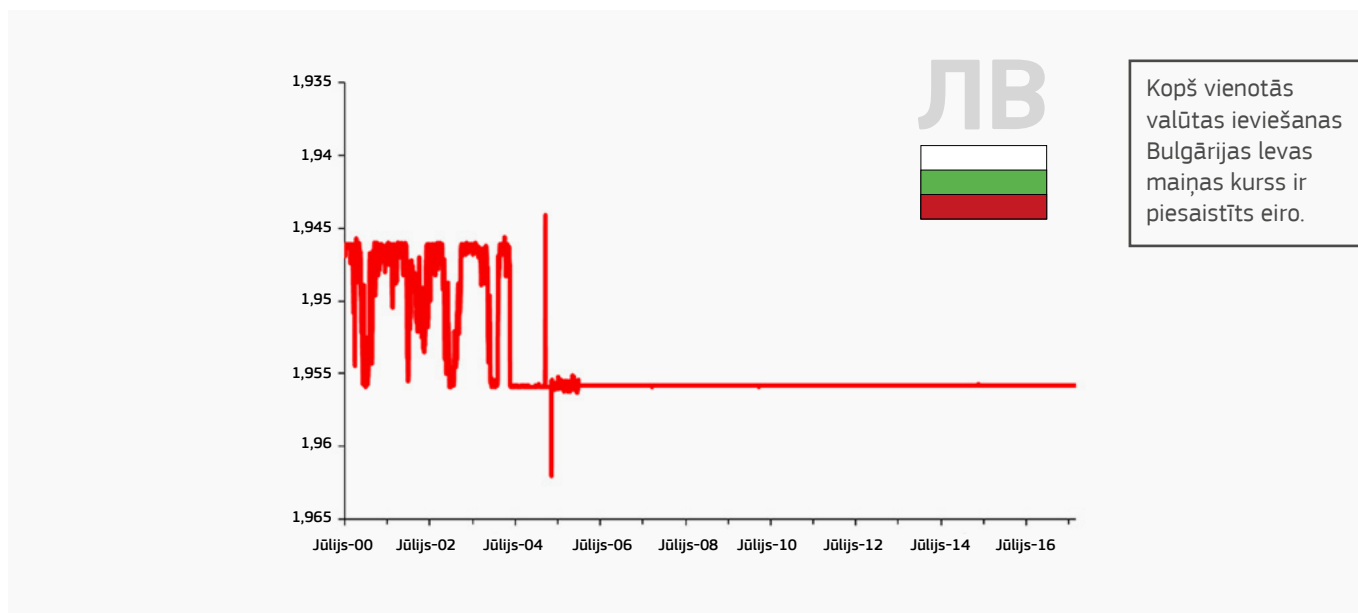
Ko teica Komisijas priekšsēdētājs Ž. K. Junkers 2017. gada runā par stāvokli Savienībā?

Ja mēs vēlamies, lai eiro mūsu kontinentu vienotu, nevis šķeltu, tad tam ir jābūt vairāk nekā tikai atsevišķu valstu grupas valūtai. Ir paredzēts, ka eiro ir vienotā valūta Eiropas Savienībā kopumā. Visām, izņemot divām, dalībvalstīm ir tiesības un tiek prasīts pievienoties eiro, tiklīdz ir izpildīti visi nosacījumi.

Dalībvalstīm, kuras vēlas pievienoties eiro, ir jābūt iespējai to darīt. Tāpēc es ierosinu izveidot eiro pievienošanās instrumentu, kas piedāvā tehnisku un pat finansiālu palīdzību.

Eiropas Komisijas priekšsēdētājs Žans Klods Junkers, 2017. gada 13. septembris

Divu valūtu maiņas kurss: BGN pret EUR

Papildu informācija:

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/euro-area/enlargement-euro-area/convergence-criteria-joining_en